

X. 4. udvalg.

positioner i magtkampen i forbindelse med den forventede uafhængighed.

Et *resolutionsforslag* forelagt af en række afro-asiatiske lande opfordrer Spanien til at sikre, at området opnår uafhængighed som en politisk og territorial enhed — der eksisterer en separatistisk bevægelse på øen Fernando Poo — ikke senere end juli 1968 samt til at respektere alle demokratiske frihedsrettigheder, indføre et valgsystem baseret på almindelig valgret og lade afholde valg før uafhængigheden i hele området som en enhed samt overdrage magten til den regering, der udgår af valgene. Endvidere opfordres Spanien til at genindkalde forfatningskonferencen. Generalsekretæren opfordres til at sikre en FN-tilstedeværelse i området for at overvåge valgene og deltage i andre foranstaltninger med henblik på områdets uafhængighed. Forslaget blev vedtaget af 4. udvalg med 94 stemmer for og ingen imod, medens 6 afstod (Australien, Frankrig, Mexico, Portugal, Storbritannien og Sydafrika).

Plenarforsamlingen vedtog den 19. december 1967 resolutionen (res. 2355) med 111 stemmer for og ingen imod, medens 5 afstod (Australien, Frankrig, Mexico, Storbritannien og Portugal).

4. udvalgs beretning: A/7013.

Fransk Somaliland (Djibouti).

(Dagsordenens punkt 23).

4. udvalg behandlede Fransk Somaliland i december sammen med andre mindre kolonispørgsmål. Som ved tidligere lejligheder forlod Frankrig salen, medens Fransk Somaliland blev behandlet.

Som det efterhånden er tilfældet i en række af de resterende kolonispørgsmål, har også problematikken omkring Fransk Somaliland atypiske indslag. Uenighed om befolkningens ønsker og sande interesser eksisterer således ikke blot mellem kolonimagten og lokale nationale organisationer, men tillige mellem disse sidstnævnte indbyrdes samt mellem kolonimagten og de to nabolande, Æthiopien og Somalia, samt mellem disse indbyrdes. Æthiopiens holdning er baseret på to afgørende faktorer, Djiboutis vitale betydning som forbindelse til havet og det lidet hjertelige forhold mellem Æthio-

pien og Somalia. Æthiopiens første formål er derfor at forhindre Fransk Somalilands indlemmelse i Somalia, og som følge heraf ser Æthiopien den franske tilstedeværelse som værende til dets fordel, så længe den ideelle løsning — indlemmelse i Æthiopien — ikke kan opnås. Æthiopiens kritik af Frankrigs kolonipolitik i området — der bl. a. ifølge en række samstemmende presserapporter fra folkeafstemningen i marts 1967 næppe tåler skarp belysning — er derfor indskrænket til det absolutte minimum, der nu engang sig hør og bør for en afrikansk stat. Somalia føler sig ganske anderledes frit stillet med hensyn til kritik af det franske kolonistyre og har altså fundet sig selv i den i sådanne anliggender usædvanlige situation, at det har kunnet påberåbe sig talrige artikler i seriøs vestlig presse til underbyggelse af dets påstande.

I broderstriden mellem de to afrikanske nabostater har Æthiopien for så vidt overtaget, som det er medlem af koloniudvalget og dermed er i stand til at øve en stærkere indflydelse end Somalia på dette udvalgs forberedelse af generalforsamlingens arbejde i årets løb. Ud fra de oven for anførte grundsynspunkter har Æthiopien tilstræbt at undgå ikke alene resolutioner, men også egentlige debatter i koloniudvalget. Dette er i vidt omfang lykkedes. Udvalget ville dog ikke lukke øjnene for folkeafstemningen i marts 1967 med dens iøjnefaldende indslag af kolonimagtens voldshandlinger og afpresningsmetoder og vedtog derfor, som det vil erindres, en resolution — moderat, og udvalgets hidtil eneste — der beklagede, at Frankrig ikke havde efterlevet 21. generalforsamlings resolution, som bl. a. foreskrev FN-tilstedeværelse under folkeafstemningen, samt opfordrede Frankrig til at sikre, at folkeafstemningen fandt sted på demokratisk vis. Resolutionen kunne dog kun samle 16 af udvalgets 24 medlemmer, idet bl. a. de franskorienterede afrikanske lande ikke stemte for. Efter folkeafstemningen har koloniudvalget indskrænket sig til at påhøre petitionærer og indlæg fra Somalia.

I. Debatten.

I 4. udvalg udtalte Somalias ambassadør, at ikke alene havde fremgangsmåden ved selve folkeafstemningen ikke givet befolk-